

KDYBY 1000 EVALUACÍ ...zmenilo aspoň jednu verejnú politiku

venované prof. Albertovi Martinimu

Martin Obuch, Praha 28.05.2019

- 1 Hodnotenie - zrkadlo verejnej politiky
- 2 Aktuálne limity hodnotenia vo vzťahu k systémovým zmenám
- 3 Čo je potrebné zmeniť, aby nastali pozitívne zmeny?
- 4 Otázky

CONSULTING
ASSOCIATES

PRIŠLA ĎALŠIA EVALUAČNÁ VLNA?

POZITÍVA

počet realizovaných hodnotení, kvalita zadaní, metodologická úroveň, povedomie: ČO a AKO HODNOTÍME

NEGATÍVA

hodnotenie ostáva na okraji záujmu odbornej verejnosti, pokrýva malú časť verejných politík a nemá kapacitu spustiť systémové zmeny: PREČO HODNOTÍME

ZAMYSLENIE NAD VEREJNOU POLITIKOU, NIE JE TO KRITIKA EVALUAČNEJ KOMUNITY

NAOZAJ TO POTREBUJEME?

CONSULTING ASSOCIATES

| tradičné verejné politiky

| silná vlna populizmu – v kurze sú populárne opatrenia

| rozhodnutia založené na „dojmoch a pocitoch“ jednotlivcov a skupín

| budovanie pozitívneho image

NAOZAJ TO POTREBUJEME?

CONSULTING ASSOCIATES

| vyčerpať finančné zdroje...

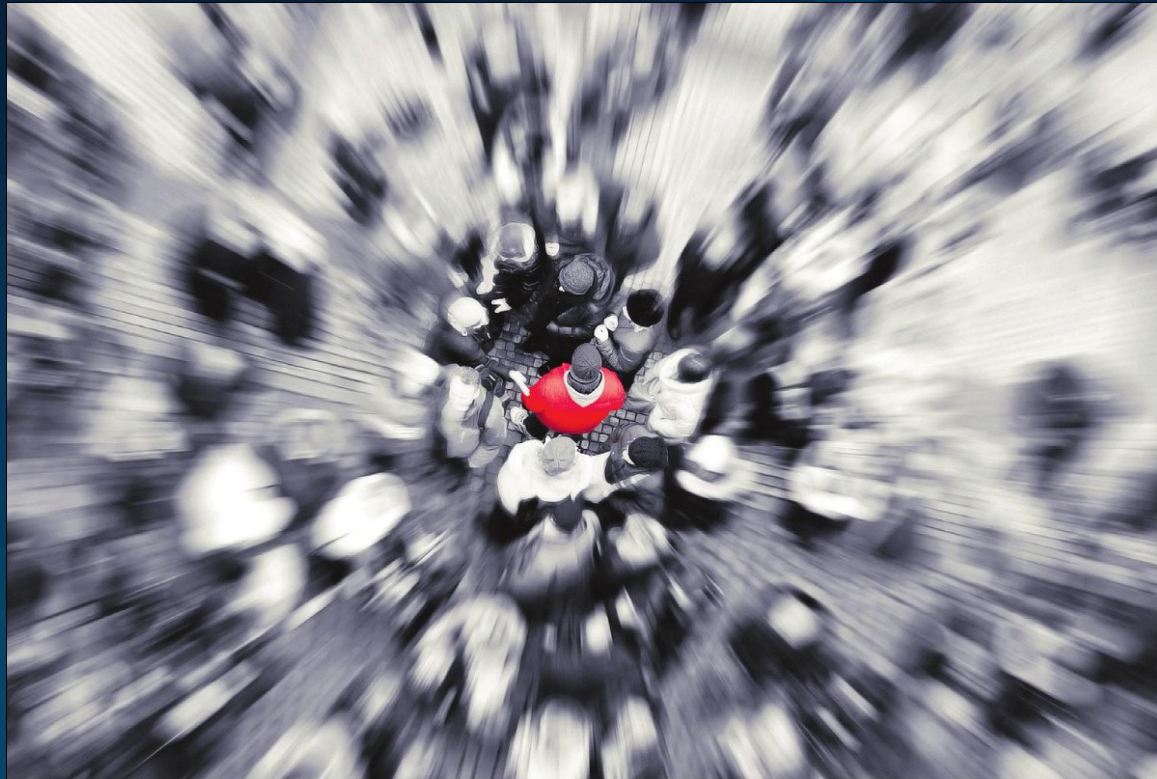
| splniť (tradične) stanovené ciele ...

| nesplniť stanovené ciele a ukončiť program...

| „akože“ riešenie aktuálnych trendov...

- | uvedomiť si význam poznania pre spoločnosť - poznať znamená pomôcť
- | pochopiť, že poznanie je nevyhnutné pre kvalitnú verejnú politiku
- | verejné politiky sú komplexné, realizujú sa v dynamickom prostredí
- | poslaním verejných inštitúcií je zlepšovať služby občanom/firmám
- | verejná politika vytvára dopyt po poznatkoch
- | integrálna súčasť systému moderného riadenia verejných politík

CUDZÍ PRVOK V TRADIČNEJ VEREJNEJ SPRÁVE/VÝSADKÁR NA CUDZOM ÚZEMÍ

AKÉ SÚ ŠANCE NA VYTVORENIE SYSTÉMOVÝCH ZMIEN?

Členovia Českej evaluačnej spoločnosti preberú riadenie verejných politík a nastúpia do funkcie ministrov a námestkov

ALTERNATÍVA: vo svete sa viac ako 20 rokov uplatňuje koncept „evidence-based policy“ / verejné politiky založené na poznatkoch/faktoch

Verejné politiky sú tvorené a implementované na základe poznatkov za účelom čo najefektívnejšie využívať zdroje daňových poplatníkov

Jednoduchý koncept: zrozumiteľný pre politikov a občanov

APOLITICKÝ KONCEPT

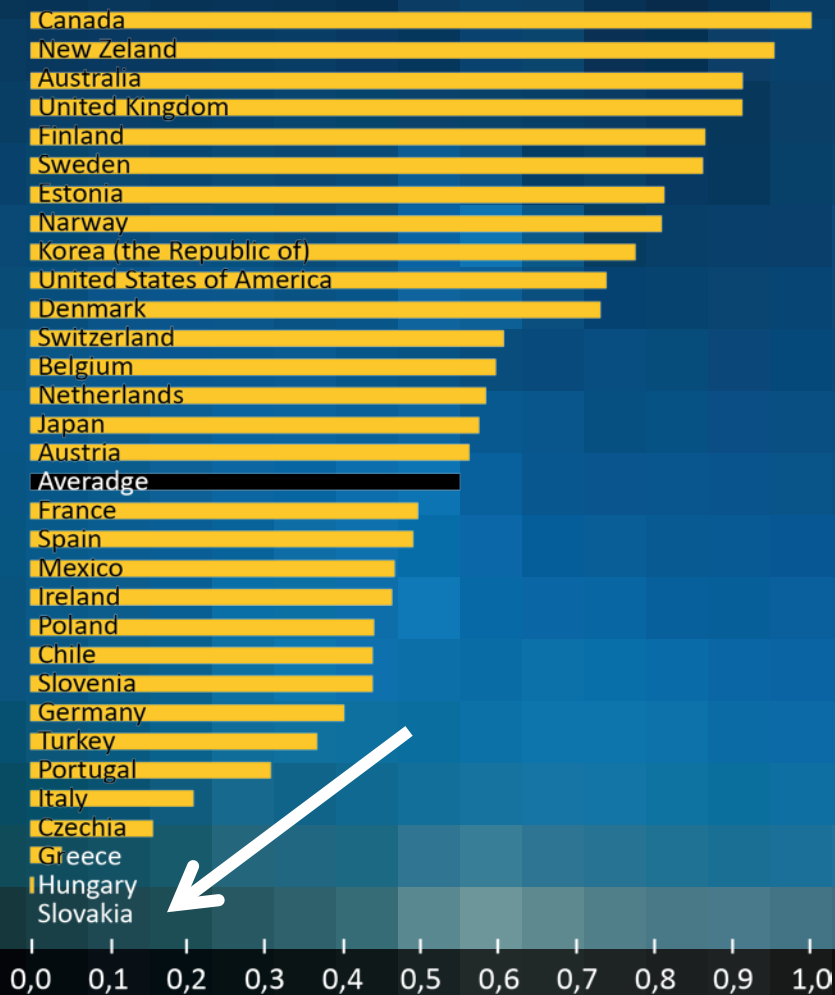
CONSULTING ASSOCIATES

NA ZMENU PARADIGMY FUNGOVANIA TRADIČNEJ VEREJNEJ POLITIKY NESTAČÍ
VIAC HODNOTÍŤ, JE TO OTÁZKA NASTAVENIA PRINCÍPOV VEREJNEJ SPRÁVY

KTORÉ KRAJINY MAJÚ NAJVYŠŠIU EVALUAČNÚ KULTÚRU?

The international civil services effectiveness 2017 index

- | generovanie poznatkov a učenie sa je pilierom fungovania modernej verejnej politiky
- | na prekonanie nedostatku odborných kapacít a sektorových hraníc sa vytvárajú „centrá poznatkov“ (UK –what works, US - learnign agendas)
- | 1. alternatíva: začať tam, kde je najväčší prínos – politiky/programy s najväčším rozpočtom alebo najvyšším počtom klientov
- | 2. alternatíva: začať na ostrovoch „pozitívnej“ deviácie – špecializované, inovatívne agentúry/organizačné útvary (patria sem RO/SO v rámci EŠIF?)
- | dobrovoľná motivácia vs. štandard pre fungovanie verejnej inštitúcie vs. viazanosť na finančné zdroje z rozpočtu
- | v každom prípade je potrebné rátať so silnou rezistenciou štátneho aparátu

- | prioritné témy pre získavanie poznatkov a ich aplikáciu pre zlepšovanie verejných politík
- | jasné ciele vlády vo vzťahu k verejným politikám a plán ich dosiahnutia (odpočet pre občanov/voličov)
- | priestor na systémový prístup k hodnoteniu (generovaniu poznatkov) – zadanie, dizajn, kvalita, implementácia, využitie
- | hodnotenie ako „permanentná“ funkcia, nie jednorazová činnosť (potreb vs. externá požiadavka)

verejná správa „vlastní“ obrovské množstvo cenných údajov – skryté zdroje poznania

okrem ojedinelých prípadov ich nevyužívajú ani verejné inštitúcie, v zásade nedostupné pre výskumníkov, analytikov a hodnotiteľov

technologický pokrok otvára nevídané možnosti pre využívanie verejných registrov (big data)

klúčová je otázka pripravenosti: 1. technologickej, 2. legislatívnej, 3. filozofickej/mentálnej

EK a členské štáty urobili za posledných 10 rokov významný posun (od ukazovateľov dopadov k hodnoteniu dopadov)

absentuje „zlatý štandard“ pre hodnotenia a výskumné úlohy, ktoré by reagovali na aktuálny stav poznania

EK kladie dôraz na hodnotenie dopadov s využitím kontrafaktuálnych metód (kvázi experimentálny dizajn), nerieši problém „black box“

najvyšší štandard predstavujú hodnotenia dopadov s experimentálnym dizajnom, etické otázky je možné riešiť (behaviorálne vedy)

- | hodnotenie (proces a výstupy) musia byť nezávislé, ochránené od politických vplyvov
- | poznatky z hodnotenia a ich využitie na systémové zmeny vo verejnej politike už vstupuje do politickej arény
- | priestor systematické zmeny na základe poznatkov, aj z hodnotenia, je determinovaný celkovým nastavením fungovania verejnej správy
- | v konkurenčnom boji s inými „záujemcami“ o pozornosť a vplyv, musí hodnotenie využívať strategické aliancie a partnerstvá

ZMENIŤ PARTIZÁNSKY BOJ HODNOTITEĽOV NA ZMYSLUPLNÚ SPOLUPRÁCU
S PARTNERMI SI VYŽADUJE ZÁSADNÚ ZMENU VEREJNÝCH POLITÍK.

SYSTÉMOVÉ ZMENY NA ZÁKLADE HODNOTENÍ JE MOŽNÉ REALIZOVAŤ,
NAJLEPŠIE V RÁMCI VEREJNÝCH POLITÍK ZALOŽENÝCH NA POZNATKOCH.

ĎAKUJEM ZA VAŠU POZORNOSŤ!

obuch@ca-slovakia.sk
www.ca-slovakia.sk